

FOKSÁNYBÓL ÉS MÁRAMAROSSZIGETRŐL HAZAÉRKEZETT AZ ELSŐ HADIFOGOLYCSOPORT. 15 000 HADIFOGLYOT MÁR ELENGEDTEK. A SZOVJETUNIO TÁVIRATILAG INTÉZKEDETT A FOGLYOK ÜGYÉBEN

HELYZETJELENTÉS A TÍFUSZFRONTROL:

Nyolc új halálos áldozat. Kétszáz előállítás a vasárnapi koldusrazzián. Féregtelenítik és kitoloncolják a város területéről a munkakerülőket és a csavargókat...

ÁRNYAK, KIK KERESIK ÖNMAGUKAT, A GETTÓ BORZALMAIROL BE-SZÉLNEK

MINDEN ÚT LEZÁRULT A KISAJÁTÍTOTT FÖLDBIRTOKOK ELŐTT

Nem lehet bírói úton megtámadni a földreform-ügyeket.

KÉT RÉSZLETBEN, AUGUSZTUS 1-ÉN ÉS 15-ÉN MEGKAPJUK A TELJES HAVI LISZTFEJADAGOT

A STABILIZÁCIÓRA ÉS A GAZDASÁGI ÉLET HELYREÁLLÍTÁSÁRA VONATKOZÓ JAVASLATOKAT TÁRGYALT A MINISZTERKÖZI BIZOTTSÁG

A DUNAI NÉPEKET TÖBBÉ SEMMI SE VÁLASZTHATJA EL EGYMÁSTÓL — mondotta Groza miniszterelnök az Ekésfront elnökeinek értekezletén.

THESSZÁLIÁBAN, MACEDÓNIÁBAN ÉS A PINDUSZ KÖRNYÉKÉN NAGY ERŐVEL TÁMADNAK A SZABADSÁGHARCOSOK

Nyílt színvallásra kényszerítik a katasztrófális adópolitikát folytató Alexandrini pénzügyminisztert. Vinę kommunista képviselő élehangú felszólalása a parlamentben.

Becsületes ügyvéd nem vállal szabotázsperekben védelmet!

TÖRVÉNY KÉSZÜL A FASISZTA MARADVÁNYOK FELSZÁMOLÁSÁRA

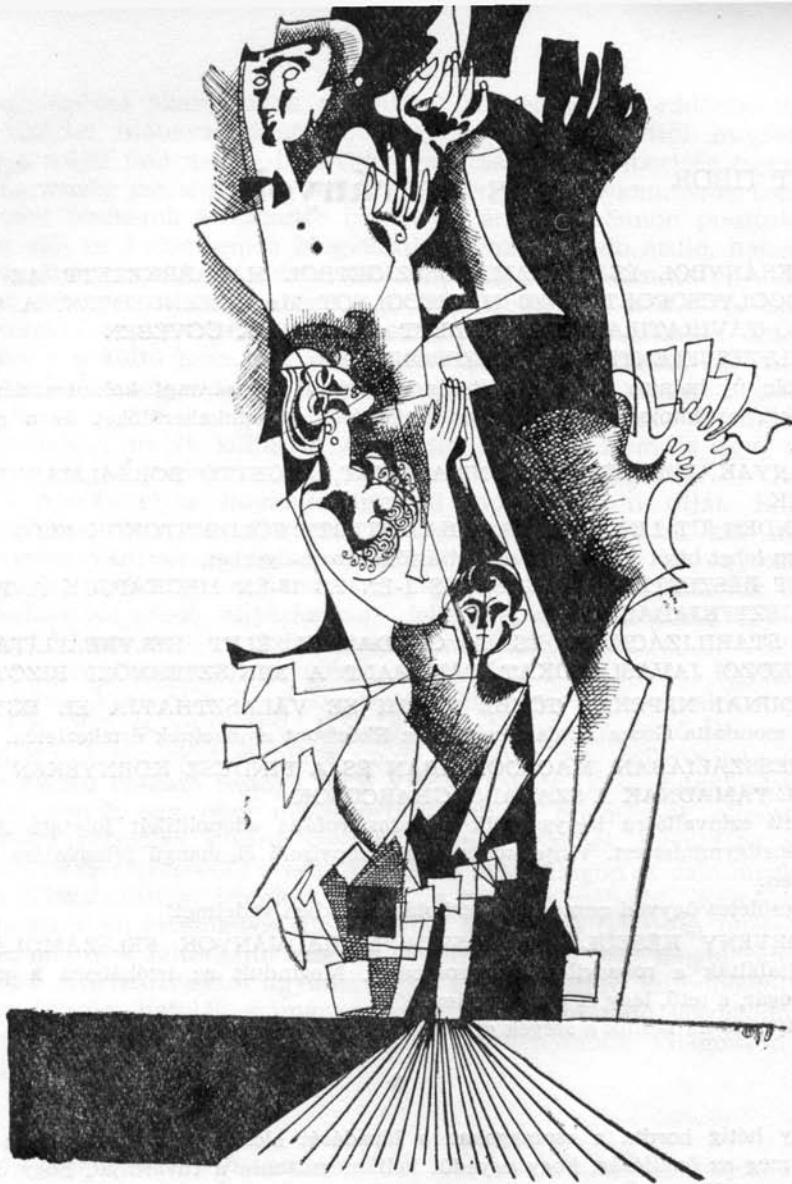
Feltalálták a rovarvilág atombombáját. Megindult az irtóháború a poloska, a svábbogár, a tetű, légy és a moly ellen.

Május 28-án kezdik a szegek gyűjtését a magyar iskolák

Egy hétig hordta a csomagokat, s lázadását elcsitította a mozgalmas jövesmenés, meg az önállóság, hogy egyedül kell megszabnia a fuvardíjat, hogy ő kapja a pénzt — fölizgatta a mohó költekezés, a peron színes kavargása, a villák folyó-sóinak hűvösen barátságos árnyéka, ahol cipekedve szőnyegekbe süppedt a lába, s a fenyvesek susogása, amerre csak elhaladt a taligával: a szervezett jólöltözöttség, a nadrágba bűjt karsú nők, a jólszabott öltönyök, a finom napszemüvegek komoly ünnepélyessége, egy-egy vastag karperec, amely úrinők sápadt csuklója körül izzott, vastag pecsétgyűrű, amely tömpe, szőrös ujjajkról villant a szemébe, a lakozott bőröndök sokasága, a térzenére kinyíló villaablakok, a vendéglők mértéktartó zsvajgása — mind, mind újszerű sóvárgást ébresztett benne.

Odahaza az asszonyok letépték egymás ruháját egy kiló marhacsontért, a vonat keskeny folyosóján szinte egymásba épülve kuporogtak a moldvai parasztok a vékányi búzán, melyet a Bánáttól cipeltek át az országon, mint a gyógyszer, sápadtan és szakállasan, a polgárok reggelenként petróleummal kenték meg a cipő

Deák Ferenc illusztrációja

talpát, „nehogy fölszedjék a tifuszt“, az utcai kereszteződéseknél egészségügyi csoportok lesték a gyalogjárókat, kinek-kinek feltúrták az inggallérját varrótűvel tetvekre vadásztak, s ha valamelyik embert gyanúsnak találtak, belökték a menetoszlopba, amelyet a fertőtlenítővé átalakított gőzfürdőbe tereltek be.

Kálmán emlékezett egy ilyen csapatra; köztük volt Lucska Erzs, az örökké pityókos, bomlottlelkű mézárosné is, akit már másodizben aláztak meg a nyilvános fölvonultatással, s miután az első alkalommal beszórták a ruháját ATOM G.G.-vel, most hajlevágásra és ruhájának átgőzölésére kényszerítették negyven főnyi társával együtt; az özvegy szomorúan húzta cipőit az úttesten, de mosolygott:

„Nem elég, hogy bepüderesztetek, most még a ruhámat is ki akarjátok vassalni?...“

Itt Tusnádon pedig az a néhány tucat ember, aki nyaralni jött a családjával vagy a szeretőjével, mintha restellne a kiéhezett városokban enni, mintha csak félrehúzódna a világ egyik csücskébe, hogy finom falatait, az ínség láttán csatogóbb állkapoccsal, villogóbb szemekkel, szinte morogva kapja be, az állat önmagát féltő vicsorgásával, s mintha sejtene, hogy az utolsó lakoma már csak napokig, esetleg csak órákig tart, mindent meg akart enni: áfonyát és málnát, tejet és vaját, csirkehúst pisztrángot, békacombot: s aki az elemésztett finomságokat lustaságból, kényelemszeretetből nem tudta a gyaloglás izzadságában szétpárologtatni, izmaiban elégetni, miközben az ötkilométeres szerpentin úton vagy hegyiösvényeken kapaszkodott fel a Szent Anna-tó felé, az sűrű borokkal igyekezett szétmaratni vagy időtlen táncmozdulatokkal ledöngölni.

Itt mindennap táncestélyeket rendeztek. Már nem is a hagyományos Kék Duna-keringővel hívták a párokat táncba, hanem erős dobpergetéssel, majd a klarinét, e korszak uralkodó hangszere tébolyultan sikoltozni kezdett, hogy kiűzzön a koponyákból minden kételyt, gondot, s egyedül a mozgás vágyát zaklassa fel bennük, s mikor sivító fonaljára fölnyársalta a dobpergés tömör és dundi hangjait, egyedül uralkodott a zenekar fölött.

Aztán a dobverő a szögletbe repült, a testek párája lecsapódott a falak mentén, az ékszeres fényei visszahűzódtak önmagukba, és az a hetven-nyolcvan szépfiú, üzletember, bohókás öregúr, cégtulajdonos, kalandéhes piperkőc, aki a kollektív tivornyázástól fölforrósodottan, korát s foglalkozását megcsúfolva, gyermeketeg és magakellető mozdulattal vagy önnön sutaságát dédelgetve, időtlenül illegett-billegett, egyszerre tudomásul vette, hogy nevetségessé tette magát:

„Mit mondanak, kérem? ... Hogy stabilizáció? ... Lehetetlen!

S úgy néztek végig önmagukon, kezükön, lábukon, mintha isménti kicsapongásuk, ugrabugrálásuk, groteszk fintoraik hozták volna a fürdőtelepre a bajt, mint Sodomára a tüzesőt.

Reggel a postahivatal előtt kettes sorokban álltak a fürdővendégek, akik táviratozni, telefonozni akartak pénzért, mások szekeren, alkalmi kocsival mentek át Tusnád községbe, hogy legalább azt a kétszáz-háromszáz lejt beváltás, megint mások, akik úgy érezték, hogy csapdába estek, s valami iszonyú összeesküvés áldozatai, a reggeli lapokat suhogtatták maguk előtt, mintha kisápadó arcukat legyezzenek vele, félreköpték szájukból a kialudt cigarettát, s módot kerestek rá, hogy sokkos indulatukat lecsapolják: hogy üvöltözzenek, s mint akiknek még módjuk van utánakapni hulló pénzkötegeiknek, a hatalom és a tekintély beidegzett fölényével szóljanak. Mikor pedig híre jött, hogy a brassói Korona szálló és vendéglő tulajdonosa föbelötte magát, s emeleti szobájából az ablakon kilökött telizsák pénzre zuhant, benyomultak a kicsiny üzletekbe, s követelték, hogy ha eddig itt vásároltak nap mint nap, fogadják el a régi pénzt is.

Ördög Béla, a szatócs, még mosolygott is rajta, hogy ennyi okos és művelt úriember valóságnak nézi a stabilizációt, és kijelentette, hogy nála, amíg csak egy deka portékája van, bárki bármilyen pénzen vásárolhat; csupán akkor kezdett gyanakodni, amikor már az utolsó kanna olajbogyóért is vagy hatvanan álltak sorba, s akik leghátul ágaskodtak, utasításként üvöltöztek feléje, hogy méltányosan kell szétosztani a maszlinát: ötdekánként...

Hektornak a négyszáz millióból csak százötven lejt váltottak be; leült szemben a Szent Ilona fürdővel az árokba, térdére könyökölt, és a szájában fölgyült rossz ízeket a lába elé köpködté; az új papírpénzt, mint a vékonyra hengerelt

aranylemezeket, becsúszhatta belsőzsebébe, reáhúzta a zipzárat, s még csak nem is gondolt rá, hogy heteken, hónapokon belül kinyissa; Böske ugyanúgy ült mellette, de az ő szemében néha fölfénylett valami tétova káröröm is, hogy íme, a kopplásnak, a kuporgatás elvének, melyet már-már ő is kezdett hirdetni, sőt néha a meggyőződés hangján pártfogolt — például amikor Kálmánkát fogadta —, hogy ennek is ily csúfosan kellett végződnie: „Ezért főzhattunk négy szem krumpliból gulyást, ehettük borospohárból az uborkasalátát, és aludhattunk egéripisiben. Na nesze neked milliomos férfi, nesze neked stabilizáció, huhuhu!“

Kálmán nem érezte vesztesnek magát, tudta, hogy bármiként alakult volna is a sorsa, Hektor alig juttatott volna neki néhány krajcárt: az este még fölhozta egy meghajszoltan érkező, sovány úriember csomagjait, de gyöngéd mosollyal, sajnálkozóan közölte, hogy nem fogadhat el régi pénzt, mire a vendég intett, hogy induljon csak el a taligával, majd megegyeznek, s ő a fuvaros, nem is akadékoskodott; mikor megérkeztek a villához, a férfi egy pár zoknit és tizenkét szem kockacukrot adott neki pénz helyett, s Kálmánka nem érezte szükségét, hogy ezzel a szerény ajándékkal is elszámoljon; hiszen késő este indult fuvarba, megérdemelte ezt a csekélységet. Mikor azonban levetkőzött, a kabátja zsebéből, mint a kavics, zörögve hullott a padlóra a rejtett kincs.

Hektor tüstént föltérdelt a padlón:

— Miket szotyogtatsz, te? ... Mit dugtál el? ...

Följebb csavarta a lámpát, s mezítláb lépegetve, mint egy soványmellű madár, egyenként fölkapkodta a kockacukrot, megint bebújt a takaró alá, s egy szem cukrot ropogatni kezdett:

— Már te is megvágod az embert? ... Te is? ...

Kálmán nem szólt, hiszen még a hangja miatt is elrestellte volna magát, ha ennek az embernek válaszol, aki kapzsin, a maga fölényének tudatában így megalázza őt; kiment, leereszkedett a fürdő elé a lépcsőre, és ott gubbasztott, míg a nagynénje érte nem jött, hogy zajt csapva, erőszakkal becipelje; most meg ott ült Böskeékkel, de az ő szomorúsága elkerülte Hektor csalódásának aktív és idegesen remegő gondolatkörét; neki csupán az fájt, hogy ily hamar megszakadt a kapcsolata ezzel a sokféle emberrel, akit egyenként megismerhetett volna, hisz íme, letette a kísérettségét, és szüksége lesz rá, hogy foglalkozást válasszon.

S miközben ott ültek, a szatócs perdült eléjük, aki az utolsó pillanatban mégis ráébredt, hogy a pénzbevéltás valóság, s hogy ő, a fűszer- és csemege-kereskedő sem részesül előnyben: fel-alá szaladgált hát a telepen, mintha a maga kicsinyes módján itt keresné azokat, akik spórolt százmillióit szétfújták, s mikor megpillantotta Hektort, elővette a borotvakést, a szappant meg a pamacsot, és követelte, hogy a taligahasználat fejében borotválja meg. Hektor föl se nézett rá. Előhúzott egy köteg papírpénzt, reaköpött, és odalökte a szatócs lába elé.

Görögdinnyét ebédelték: a pincér odaállt a zöld gömbök mellé, ahol a vásárlók alkudoztak a regáival, fölemelt egy *Dánielt*, megtapogatta, és hümmögve odahajította Böskenek; a nénie valahogy kifogta, s mintha elégedetlen volna vele, tovább lökte Kálmánkának, miközben Hektor ügyes helycserével már oldalra húzódott, s mint a rögbiző, egy vakkantással jelezte, hogy lukra szaladt, hogy „lökjed már, mit melegíted“, s mikor ismét visszakapta már a háta mögé lendítve, ujjai begyén egyensúlyozta.

A dinnye bele leves és főzelék volt egyszerre, épp ezért tetszett úgy meg Hektornak; száját nyalogatta, mint a kandúr, aki fölfalta a verebeket, s most már nyugodtabban indul ismét portyára: többször is elsétált a gyümölcsfalom

előtt, aztán meggondolta magát, vacsorára halasztotta az újabb kalandot, megint leült az árokba, és Böske meg Kálmán szótlánul melléje telepedett, hogy megbeszéljék a hazavándorlást; Hektor egy gyufaszállal rajzolta meg a porban az útvonalat előbb Brassó felől, azután a Székelyföldön át, s méregette, hogy merre könnyebb, merre előnyösebb.

— Arra ne számítsatok, hogy akár egy parasztszekér is fölvesz — mondta Böskére pillantva. — Mindenki új pénzt fog követelni!

Végül abban állapodtak meg, hogy nekivágnak Gyergyónak, mert ha arra szűkmarkúbb is a népség, de rövidebb az út, és sűrűbben következnek a falvak; Böske ezután tüstént a kutyáért kezdett aggódni, a félszemű korcs foxiért, a pincér pedig, mintha előre látná, hogy mennyi röhögtető dolog sül még ki ebből, a jóllakottságtól engedékenyen s egy kis fölvilanó kárörömmel vonta meg a vállát: ha Böske magára vállalja, csak hozza Tatámkát is, amelyet elfoglaltságuk idején Ordögnél tartottak.

De azért még Tusnádon maradtak néhány napig.

A napfény már elhagyott sétányokra hullott, az elgereblyélt homokba nem mélyült lábnyom, az üzletek be voltak zárva, és a nyaralónházak tárt ablakokkal, némán szellőztek reggeltől estig. Egy kövér és ijedt brassói asszony, az Erika villa tulajdonosa, akin beteges ijedség tört ki szétugrott vendégei miatt, úgy félt az üres villában, akár egy elhagyott skót kastély fiatal úrnője, s meg is szólította a pincért és feleségét, hogy költözzenek be az egyik szobába, és segítsenek ügyelni az épületre.

Hektoréknak tetszett ez a tulajdonos-szerep, hisz eleget háltak a földön, abban a rozsdaszagú ketrecben, ahol éjszakánként denevérek pengevékony hangjai metszették darabokra a csendet: bevetették hát magukat az egyik elsőemeleti, kétágyas szobába, Hektor az ajtótól egyenesen a heverőre ugrott, hanyatt fekvé földobta magát, lábraállt, majd ismét a fenekére csüccsent, próbálgatta az izmait, mint műugró a medence fölött, és jólesően nagyokat nyögött; Böske magához intette Kálmánkát, és titkolozóan súgta:

— Ha valakit meglátsz a hallban, tüstént megállítod, és rákiáltasz: kicsoda ön, jóuram, és mit keres itt?!

Utána bement a vécére és egész délelőtt nem jött elő; Hektort bizonytalanság és idegesség fogta el:

— Hol van, önagsága?! — indult végig kiáltozva a folyosón, melynek puha szőnyege valahogy még a hangját is beitta. — Itt van, grófnő?!

S ekkor, az egyik fehér ajtó mögül fölhangzott az ülésbe belezsibbadt Böske hangja:

— Mire való zajt ütni? Hagyjál még egy kicsit. Menjetek sétálni Kálmánkával!

— Beteg vagy, megy a gyomrod? ...

— Nincs semmi bajom — felelte Böske. — De még sosem ültem ilyen csodás vécén! ...

A Marshall-terv, a Truman-tétel gazdasági továbbfejlesztése
Egy hét alatt 15 000 demokratát tartóztattak le Görögországban
MEGSZAVAZTA A KÉPVISELŐHÁZ A BEKESZERZŐDÉS RATIFIKÁLÁSÁT
VISINSZKI SZOVJET KÜLÜGYMINISZTERHELYETTES AZ ENSZ KÖZ-
GYŰLÉSÉN LEPLEZTE LE A HARMADIK VILÁGHÁBORÚ PROPAGANDISTÁIT

Leszerelik a háborús bűnösök, az árdrágítók és a könnyűerkölcsű nők telefonkészülékeit.

Az új élelmiszerárak: az I. osztályú burgonya kilója 50 ezer lej, az aprótök darabja 4000 lej a bivalytej litere 30 ezer lej, a borjúhús kilója 220 ezer lej, a füstöltzalonna kilója 450 000 lej

Naponta hat-nyolcmilliót keresnek a piaci alvilág császárai, a „tüsszkövesek“

Bevezették a pontrendszert; Milyen és mennyi ruházati cikket lehet kapni pontokra?

Szeptember elsején az egész országban cukorosztás

Rémhír... rémhír... és újra csak rémhír! Hol a pénzérték váratlan rögzítéséről, hol a cigaretta árának emeléséről, de megtörténik, hogy a rémhírterjesztők falvakat égetnek fel lobogó fantáziájukkal. Most a beszolgáltatott gabona van napi-renden. Romlik, dohosodik — mondják a *jólétesültek*, és a rémhír szájról szájra jár...

LETARTÓZTATTÁK MÁNIUT ÉS A NEMZETI PARASZTPÁRT TÖBBI OSSZEESKÜVŐIT

Gyanúsán sok a lehúzott rolló... Spekulációs szándékkal bezárt a kereskedők egész sora.

Pánik a spekulánsok között! Augusztus elsejei stabilizáció és a pénzlebélyegzés vakhíre zavarta meg a dollár és az arany lovagjainak nyugalalmát!

Nem szednek ki reakciós kéziratot a nyomdászok

1946: Románia, 1947: Magyarország kölcsönös segítsége az éhező gyermekeknek. 500 romániai gyermek hazaérkezése Magyarországról.

A DEMOKRATA PÁRTOK TÖMBJÉNEK KIÁLTVÁNYA AZ ORSZÁG LAKOSSÁGÁHOZ

A bikini atomkísérlet óta villanykörtét és radírt eszik egy szörnyeteggé torzult szép amerikai lány

MEZTELEN FÉRFI AZ ÉJSZAKÁBAN! VETKÖZTETŐ RABLÓBANDA A FELLEGVÁRBAN!

STABILIZÁCIÓ! STABILIZÁCIÓ! STABILIZÁCIÓ! RENDELET A PÉNZBEVÁLTÁSRÓL! EGY STABILIZÁLT LEJT KAPUNK 20 000 RÉGI LEJÉRT! MILYEN SORRENDEN KELL JELENTKEZNI A PÉNZBEVÁLTÁSRA?

Az ötödik napon fölkerekedtek, s elindultak Csikszereda felé; a levegőt, mint egy meleg hárttyát, néha szemükbe legyintette a szél, s ahogy gyalog bukdácsoltak, egyszál ruhában, a szatyorról, melyben csupán egy kispárna meg egy pokróc volt, jegenye, templomtorony, ház, hegyvonulat most vígasztalanul távolinak tűnt, s miközben megszenvedtek minden lépést, e messziségből úgy törekedtek hazafelé, mint mikor álmában érzi az ember az előre vergődő mozdulatok hiábavalóságát.

Elöl Böske ment, nyomában a drótszőrű kutya poroszkált, föl-fölpillantó fél-szemében a fölösleges személy büntudatával; őt Hektor követte, aki Tatámka egyenletesen ollózó hátsólábait nézte, s láthatóan töprengett valamin: tekintetében néha már föllobbant a fölfedezés gúnyossága, aztán csalódottan ismét kialudt; ilyenkor tökmagot vett elő a zsebéből, és rágni kezdte, nehogy kiessék a folyamatos és makacs gondolkozásból; Kálmán a nagybátyja mögött szaporázott: mikor elindultak, egyszeribe elmúlt a szomorúsága, s az út a maga bizonytalanságával, sokféle lehetőségével, a várható nélkülözés ellenére is fölvidámította.

— Még ő is meg akart vágni! — kiáltott föl hirtelen Hektor, kipenderülve az út közepére, mintha már elunta volna a szótlán menetelést, s dühítené, hogy

nem fénylik föl benne semmi gondolat, melyet már oly régóta próbál előcsiholni.
— Megcsapta az úrfi a fuvardíjat, és eldugta, háhá!

Már a túlsó árokból bökdösött Kálmán felé, aztán zsebredugta a kezét, s csak a szeme fehérjével integetett át számontartó szemrehányással; Böske megállt a kutyával, hiszen a támadást maga iránt is kihívásnak érezte, rimánkodó képet vágott, mintha azt kérdezné, hogy Hektor mit akar a fiúval, aki együtt menetel itt velük a porban, éhesen és kiszáradt szájjal, Kálmán azonban a szatyrot cipelve csak ment, szólanul.

Ezekben a pillanatokban meggyűlölte a tizenkét kockacukrot, mintha egy tucát rideg fehér kőoszlop sorakozna előtte, s mindegyik tetejéről egy-egy Hektor integetne feléje vádaskodóan; aztán ismét följejlődött a sor, de most már a fiú lépdelt az élen, s úgy tűnt föl, hogy a pincér is, meg a néni is restell Kálmán pillantásán áthatolni, hogy maga vegye át a csapat irányítását; némán emelgették a lábukat, és a kékpáras hegyek minden mozdulatra hátrébb húzódtak egy lépéssel, úgyhogy néha, amikor már nem is a testük, de a bizakodásuk zsibbadt fáradt közérzetté, le kellett telepedniök az út szélére.

Hektor kő után matatott a porban, megcélozta a fák lombját, és néhány bőrhéjú alma hullott a magasból; gyorsan fölkapkodta, beletörölte a kabátja uj-jába, és harapni kezdte; erre Kálmán is nekibátorodott, és kövekkel, botokkal megzaporozta a fák koronáit, s nemsokára már ott ültek mindhárman egymás mellett, és ecetes íztől összegyűrődött arccal nézték egymást, miközben a foguk ismét és újra belemélyült a gyümölcsbe, amely bármilyen volt is, nemcsak éhségüket, de szomjukat is csillapította.

Aztán fölkerelkedtek; Böske cipőjének leszakadt a pántja, s a Kálmánkáét húzta fel, hisz mint nő nem bandukolhatott mezítláb az országúton; az almáktól fölfrissülve, s hogy kissé meg is győtörje őket, Hektor kanyarodott az élre, s egyre gyorsabban szedegette a lábát; kora délután már beértek Csíkszeredába, a pincér kinézte a legvedlettebb, legolcsóbb vendéglőt, a VÉN HARCSÁ-t, rendelt egy adag gulyáslevest, és izzó arccal, cserepes ajkát nyalogatva tüstént a tányér fölé hajolt, mihelyt a tulajdonos, aki maga szolgált fel a vendéglőben, a porceláncsészéből kitöltötte a szűkőn mért ételt, melyben néhány szem krumpli között egy-két falat hús árváskodott.

Böske szégyenében és zavarában, hogy Hektor csak egyetlen porciót rendelt. rágyújtott, és úgy tett, mintha a tekintete elköszálna, Kálmán pedig a karjára hajolva poros lábait nézegette; aztán a pincér megtörölte a száját, és sóvár, sajnálkozó pillantással áttolta az étel felét Böskéhez, akinek első gondja volt, hogy egy kanálnyiit kimerjen belőle, és hamutárcában lenyújtsa a kutyának az asztal alá; Hektor szemében gyilkos fény villant a pazarlás láttán, Kálmán nagyot nyelt, és félrefordult, többé nem is nézett a nénikéjére, míg az a maradékot oda nem kínálta neki.

Fél óra múlva ismét úton voltak. Egy-egy teherautó zúgott el mellettük, karjukat reménytelenül lengették utána: némelyik megállt, a sofőr kikiáltott, hogy van-e új pénzük, Hektor sietve visszahangozta, hogy nincs, mire az ajtó ismét becsapódott, a kocsí elindult, s nemsokára már csak a por permetelt a három vándor körül a mező szélén kiperzselődött gízgazra, fűre, eper- és almafák lombjára; tizenöt kilométernyi utat tettek meg Csíkszeredától Gyergyó felé, de akkor Hektorban valami oktan ingeryűtség terjedt szét, talán megfélétté a pénzt, amely ha apránként is, de elapadhatott Kolozsvárig; leült hát egy kilométerköre, rágyújtott, és kijelentette, hogy ott is marad.

— Ne álljanak meg, ne álljanak meg! — intett a szájából kikapott cigaret-tával. — Vegyék úgy, hogy nem tartozom magukhoz!

Böske nem értette, mi történt Hektorral. Kálmánka se értette. A pincér maga sem tudta; épp azért még dühösebb lett.

— Mi van, megzavarodtál? — kérdezte Böske. — Megint rádjött a heprecsori?!

— Semmi közöm magukhoz! — mondta Hektor. — Megutáltam önágységát is, a kutyáját is. Még mindig nem érti?

Böske meglóbálta kezében a cipőt, mint egy gránátot, melyet a pincérre akar hajtani:

— Ó, te cipószájú, te! No hadd csak el, az anyád bősöknyás istenit!

Megiramodott az útszélien, Kálmánka a kutyával követte; szinte szaladtak, hogy leahagyják a lázadót.

— Éhen nem veszünk!... Egy szelet kenyeret, egy felsöpört szögletet a kol-dus is kap! — mondta Böske.

S loholtak egyre gyorsulóbb ütemben, s még jól is esett, hogy van valami in-dulatú erő, ami löki őket, mégpedig annak vágya, hogy megmutassák: a pincér százasai nélkül is hazavergődnek.

Hektor egyre kisebbre zsugorodott, sötét öltönyében már akkorának tűnt, akár egy holló, amely a jelzőkövön gubbaszt: aztán, mintha csak most lázították volna fel Böske szavai, felröppent ültéből, s lebegő kabátszárnyakkal suhant utánuk.

Mikor beérte őket, oldalról csapott rájuk a hangjával; Böske védekezően feléje fordult.

— Mondtam, hogy mamukát hagyjuk ki a játékból, ugye? Ezeket a szavakat még megemlegeti, művésznő!

Böske belesápadt a fenyegetésbe:

— Hanyagoljon el, hanyagoljon el uram, mert a körmőmmel esek a mocskos képének!

Hektor a belsőzsebébe nyúlt, előkapta a bankjegyeket, s fölnyújtva a fényre, szétterpesztette, mint a pávafarkot:

— Mocskos gazember? El van vacsorázva! De ebből a néhány lepedőből ba-góra se kap!

S most már ő loholt előre, a pénzt még egyre lobogtatva, majd a tenyerén egyensúlyozva, akár a távgyalogló pincér a tányérra állított vizes poharat; félóra múlva már nem is látták, eltűnt egy kanyarban a fák között.

A nénike pedig az unokaöccsével szótlanul, lehajtott fejjel lépdelt, a termé-ketlenség csöndjében, s még a panasz is elcsitult bennük, hogy ne terhelje a gya-loglásban: a nap már lemenőben volt, hűvös szellő motozott végig az út porán; Tatámka kicsüngette a nyelvét, mint egy piros rongydarabot, melyet szeretne elhullatni.

Egy óra múlva, mikor már azt hitték, hogy a pincér messze jár, vagy tán Kolozsvár felé robot alkalmi kocsin, Hektor egy szatócsbolt lépcsőjéről rebbent föl, s most ellenkező oldalról repült rájuk dühödten kiáltozva:

— Hogy is képzelték?!... Én majd butyizok látástól vakulásig, maguk pedig lógatják a lábukat, és megszedik a zsebüket a szezonban?! Most legalább lebuk-tak, háhá!

Böske megfogta a Kálmán kezét, hogy szóba se álljanak ezzel a rohadt kan-csival, a pincér azonban egészen közel nyomakodott, és belekiabálta szavait az arcukba:

— Épp slagra jött a pénzbevéltás!... Meg kell mondanom, művésznő, okos volt, aki kitalálta: gratulálok neki!

Böske megállt, és a fejéhez kapva fölajdult:

— Anyám, mit kellett megélnem! Miért nem fojtottál meg, mielőtt a kapcája lettem ennek a szemétnak, aki úgy hurcol körbe a földön, mint egy útitáskát... aki akkor rüg belém, amikor neki jólesik!...

— Üvöltsön, csak üvöltsön! — mondta Hektor megszeppenve Böske siránkozásától, és az út felső végébe pillantott, amerről egy csoport mezei munkás közeledett; Böske azonban már nem volt ura magának, letérdelt a porba, s összetette a kezét:

— Hányódtam mellette, mint egy rongy, beteggé tette testem-lelkem, és ez a hála érte, az isten szomorítsa meg!

Hektor kilépett, mielőtt még az imbolygó szalnakalapok és a hosszúnyelű gereblyék hangtávolságon belül értek volna, s megint nekiiramodott a menekülés izgalmával, mint inaskorában, amikor dögölt galambot hajított be a Postakert utcai pincelakás nyitott ablakán, a vacsoratársaság asztalára.

Kálmán most kapta föl első ízben lázadóan a pillantását, s nézte Hektort, aki épp ezen a fölperzselt és kietlen országúton lelte módját, hogy reájuk okádjon minden mocskot a lelkéből, melyet eddig alamuszin takargatott, s annál inkább belécsajdult a fájdalom, mert úgy érezte, hogy körülöttük minden, ami az aszályban elárvult, egymást védi, még a kövek, a fűszálak, a madarak is egymáshoz húzódnak.

Eleredt a könnye, s megint úgy látta Hektort e remegő nedvesség mögött mintha megsokszorozódva, tizenkét példányban állna azokon a fehér, kockacukorkőoszlopokon, bankóit lebegtetve. Aztán lehajolt, és élébe vette a fáradt, poros és félszemű kutyát.

— Hadd el, kisapám, ne sirj! — vigasztalta Böske. — Nem veled van baja ennek a stricinek!...

A letartóztatott árdrágítók naponta 10 deka puliszkát és egy pohár vizet kapnak

Börtönbe került, aki többet kért, és az is, aki többet fizetett a hivatalos árnál A stabilizáció demokráciánk kemény útése a reakcióra!

MŰVÉSZI KIVITELŰ, JÓMINŐSÉGŰ FEM- ÉS PAPIRPÉNZ KERÜL FORGALOMBA

BEBIZONYOSODOTT, HOGY A VOLT NEMZETI PARASZTPÁRT VEZETŐI ÁLLAMCSÍNYT TERVEZTEK ANGOL ÉS AMERIKAI IMPERIALISTÁK ÉS KÉMSZERVEZETEK SEGÍTSÉGÉVEL

Aranytömb és idegen valuta a nyúlketrec alatt. Arannyal töltött kifli — aranygyűrű, mint függönykarika Szatmárnémetiben.

A GÖRÖG SZABADSÁGHARCOSOK SIKERES TÁMADÁSAI LEMONDÁSRA KÉNYSZERÍTETTEK A MAXIMOSZ-KORMÁNYT

MOLOTOV SIKRASZÁLLT A NÉMET NÉP ÉRDEKEIÉRT A LONDONI ÉRTEKEZLETEN

Kriptafosztogatók bandája garázdálkodik a házsongárdi temetőben

1600 ember fullad évente vízbe, mert nem tud úszni

MEGVÉDJÜK A LEJT! ASSZONYOK EZREINEK TÖMEGTÜNTETÉSE

MARSHALL BESZÉDE SÜLYOS TÁMADÁS VOLT A BÉKE ELLEN. AZ USA ALAPJÁBAN AKARJA SZÉTROMBOLNI AZ EGYESÜLT NEMZETEK SZERVEZETÉT

Akinek nincs készpénze, nem köteles jelentkezni — Tilos bezárni az üzleteket — Be kell szolgáltatni minden aranyat és külföldi valutát a nemzeti banknak.